

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027 за развитие на земеделието и селските райони	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯ П.Г.7. „ЗАПАЗВАНЕ НА ДУХОВНИЯ И КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ – ПЪРВИ ПРИЕМ	
---	---	---

Публикувано на 13.11.2025 г.		
№, дата на получаване	Данни на подателя (име), въпрос	Разяснение от Управляващия орган
№ 1 29/09/2025	Здравейте. ZIP папката не се отваря. Хубав ден	При извършена проверка не е установен технически проблем, който да води до невъзможност при отваряне на прикачените документи в СЕУ.
№ 2 06/10/2025	Във връзка с подготовка на проект по интервенция П.Г.7, моля за Вашето разяснение по обхвата на допустимите разходи за „оборудване“, а именно: Какво се включва в „оборудване“ – напр. допустими ли са системи за безопасност и сигурност (пожароизвестяване, СОТ, видеонаблюдение), озвучаване/оповестяване, осветителни тела (вкл. паникадила), ОВК/термопомпи, платформи за достъпност, витрини/системи за експозиция, мебели/седащи места и тн.? Допустими ли са подвижни богослужебни предмети („църковна утвар“ – потир, дискос, кадилница, богослужебни одежди и др.) и при какви условия? Допустими ли са софтуер/лицензи и настройка/обучение, когато са функционално свързани с доставяното оборудване (напр. пожароизвестяване, озвучаване)? Предварително Ви благодаря, за отделеното време и внимание!	Допустимите инвестиции съгласно Раздел 4 „Допустими дейности/инвестиции“ от Условията за кандидатстване са „възстановяване, реставрация, ремонт или реконструкция на сгради с религиозно значение, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, в т.ч. закупуване и доставка на оборудване“. В т. 2 от подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ е посочено, че допустими са разходи, които са свързани с оборудване за дейностите от Раздел 4 „Допустими дейности/инвестиции“, т.е. водещо при определяне допустимостта на разходи свързани със закупуване на оборудване, е оборудването да е свързано с функционирането и експлоатацията на сграда с религиозно значение или оборудването да е свързано с извършваните в сградата религиозни дейности.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027 за развитие на земеделието и селските райони	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯ П.Г.7. „ЗАПАЗВАНЕ НА ДУХОВНИЯ И КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ – ПЪРВИ ПРИЕМ	
		Посоченото във вашия въпрос оборудване ще е допустимо за подпомагане ако отговаря на описаните изисквания. В допълнение: Обръщаме внимание, че посочените „богослужебни одежди“ не представляват оборудване и не са допустими за подпомагане; Софтуер и лицензи не представляват оборудване и не са допустими за подпомагане. В посоченият от Вас случай, когато софтуер е част от пожароизвестяване и/или озвучаване и е функционално свързан със същото оборудване, то той ще е допустим за подпомагане.
№ 3 07/10/2025	Здравейте, В Условието за кандидатстване по Интервенция П.Г.7 – „Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“ – първи прием, в т. 25 от раздел 15. „Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор“ е посочено, че се изисква прилагането на „Документация за възложена обществена поръчка за изпълнение на дейностите по заявлението за подпомагане, ведно с договора с избрания изпълнител с подробно описание на дейностите, сроковете и стойностите, предмет на договора“ (важи в случай, че заявлението за подпомагане включва предварителни	В раздел условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите“ от Условието за кандидатстване е посочено, че обосноваността на всички разходи за кандидати които не са възложители по ЗОП ще се преценява въз основа на представени от кандидатът най-малко три съпоставими независими оферти. За така наречените „Общи разходи“ е направен независим експертен анализ, въз основа на който са определени процентите (в същият раздел), които не могат да се надхвърлят.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027 за развитие на земеделието и селските райони	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯ П.Г.7. „ЗАПАЗВАНЕ НА ДУХОВНИЯ И КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ – ПЪРВИ ПРИЕМ	
---	---	---

	разходи по т. 4, подраздел I „Допустими разходи“ от Раздел 10 „Допустими и недопустими разходи“, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане). (В случай, че кандидата не е възложител по чл. 6 от ЗОП).“ Моля за следното разяснение: Кой е приложимият нормативен акт за провеждане на обществена поръчка за кандидати, които не са възложители по ЗОП?	
№ 4 14/10/2025	УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Във връзка с подготовка на проект по интервенция П.Г.7, моля за разяснение относно допустимостта на разходи за електрозахранване: 1. Допустимо ли е изграждането на нов трафопост като част от проекта и как се третира предвид забраната за „изграждане на нови сгради“ (т. 11, раздел II.2)? 2. Допустими ли са ремонт/реконструкция и подмяна на оборудване на съществуващ трафопост? 3. Ако отговорът е „да“, при какви условия (напр. като СМР + оборудване по т. 11.I.1–2, при положение че разходи за оборудване са допустими само ако има и СМР – т. 12.4)? 4. Допустими ли са такси за присъединяване и СМР извън границите на имота?	1. Не е допустимо финансирането за изграждане на нов трафопост. 2. Не е допустимо финансирането за реконструкция/ремонт и подмяна на оборудване на съществуващ трафопост. 4. Не са допустими за финансиране такси за присъединяване и СМР извън имота.
№ 5 15/10/2025	Уважаеми госпожи и господи, Моля за разяснения по следните въпроси: 1. При изготвянето на технически/работен, с който е предвидено да се кандидатства по процедурата за извършване на строително-монтажни работи, е установено,	

	че разгънатата застроена площ (РЗП) на обекта е по-голяма от тази, която е посочена в нотариалния акт на местното поделение на вероизповеданието. Във връзка с това имаме следните въпроси: 1.1. Кое ще се взема предвид във връзка с установяването на реалния размер на РЗП, предмет на проекта – записаната квадратура в нотариалния акт или реалната квадратура, посочена в техническия проект за ремонт и реконструкция на обекта? 1.2. Ако се взема предвид квадратурата на обекта, посочена в нотариалния акт, допустимо ли е да бъде извършена промяна в него, като предвид необходимото време за това, допустимо ли е промяната в нотариалния акт да се извърши след подаването на проектното предложение? 1.3. Допустимо ли е по интервенцията да се финансира ремонт и реконструкция на „жилищна сграда“ (къщата на свещеника), която се намира в двора на обекта на интервенция (църквата)? 1.4. Допустимо ли е паянтова постройка, служеща за религиозни цели и намираща се в границите на обекта на интервенция (двора на църквата), да бъде разрушена и на нейно място да бъде изградена солидна сграда за същите цели? 2. Съгласно т. 4 от Раздел 11 от Условието за кандидатстване, са допустими „Общи разходи, свързани със заявлението за подпомагане, в това число разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, извършени	1.1. По зададеният от Вас въпрос не може да се отговори еднозначно, тъй като не става ясно каква е конкретната причина за разлика в РЗП между нотариалния акт и техническия проект. 1.2. Въпроса не е свързан с компетентността на Управляващият орган. 1.3. Не, не е допустимо. 1.4. Не, не е допустимо. По интервенцията не са допустими дейности, както за събаряне на стари сгради, така и за ново изграждане. 2. Допустимите разходи са описани в т. 3 от Раздел 12 от Условието за кандидатстване „Допустимите разходи по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от
--	---	---

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027 за развитие на земеделието и селските райони	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯ П.Г.7. „ЗАПАЗВАНЕ НА ДУХОВНИЯ И КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ – ПЪРВИ ПРИЕМ	
	както в процеса на подготовка на заявлението за подпомагане преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по заявлението за подпомагане, включени в т. 1 и 2“. Съгласно т. 3 от Раздел 12 от Условията за кандидатстване „Допустимите разходи по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ не може да надхвърлят следните стойности...“ Сборът от процентите, посочени в подточка а) до подточка г) е 10 на сто. Моля за уточнение за какво (за какви разходи) е допустимо да се използват оставащите 2 на сто до „12 на сто от общия размер на допустимите разходи по заявлението за подпомагане“, както е посочено в т. 4 от Раздел 11?	Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“ не може да надхвърлят следните стойности...“. Изхождайки от вида на инвестицията други общи разходи освен описаните в т. 3 от Раздел 12 не са допустими.
№ 6 16/10/2025	Уважаеми госпожи и господа, Във връзка с подготовка на проектно предложение по интервенция П.Г.7 „Запазване на духовния и културния живот на населението в селските райони“ – първи прием, Ви молим за следните разяснения: Местно поделение на вероизповеданията (църква) е кандидатствало по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-7.015 по подмярка 7.6. „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природно наследство на селата“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР 2014–2020 г. На етап оценка на	

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027 за развитие на земеделието и селските райони	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯ П.Г.7. „ЗАПАЗВАНЕ НА ДУХОВНИЯ И КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ – ПЪРВИ ПРИЕМ	
	проектното предложение части от разработения технически/работен проект не са одобрени за финансиране, съответно и допустимите разходи по договора за проектиране и авторски надзор бяха редуцирани. Проектът е изпълнен в рамките на одобрените за финансиране части СМР и съответните разходи за услуги. Неодобрените за финансиране части на СМР не са изпълнени и съответните им прилежащи процентни разходи за услуги не са разплатени. Въпросите ни са следните: 1. Допустимо ли е да се кандидатства с вече разработения при предходния прием технически/работен проект или следва да се изготви нов? 2. Допустимо ли е бенефициентът да кандидатства за финансиране по настоящата интервенция за частите от техническия/работния проект, които не са били одобрени за финансиране по процедура № BG06RDNP001-7.015 и не са изпълнени, както и за частта от разходите за допустими услуги като проектиране, авторски надзор и др., която не беше одобрена и финансирана?	1. Изготвеният технически проект следва да бъде в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти. 2. В раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“, подраздел II. „Недопустими разход“, т. 2 е посочено, че „Недопустими са разходи за инвестиции, които са финансирани със средства от интервенция П.Ж.5 „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план, от ЕЗФРСР, ЕСИФ, ЕФСУ или чрез други инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на кандидата и са за същия обект/и, включително и разходи, за които е установено двойно финансиране.“. Допустимостта на заявените разходи се преценява отДФЗ на база представените от кандидата документи.

	3. Ако това е допустимо, необходимо ли е да се прави нов избор между три оферти за избор на изпълнител за проектиране и авторски надзор и другите допустими услуги или може да се приложат документацията по вече извършените избори на изпълнители? Ако това е допустимо, възможно ли е да се извърши плащане на лице, на което са прехвърлени авторските права с нотариално заверена декларация от архитекта, разработил проекта? 4. Може ли да се използва същото Разрешение за строеж, което е било използвано за проекта по процедура № BG06RDNP001-7.015 предвид, че е още валидно? 5. Ако по изпълнения проект са съгласувани с Министерство на културата СМР части за консервация и реставрация (КРР) на художествените ценности, но не са одобрени, финансирани, изпълнени и разплатени части от него, като икони, иконостас и стенописи може ли да се кандидатства за финансирането им по настоящия прием? Може ли да се приложи същия технически/работен проект и да се заявят само конкретните пера от Количествените сметки, които не са финансирани? 6. Допустимо ли е кандидатстване по интервенция П.Г.7 с технически/работен проект, който е съгласуван с	МЗХ не може да предостави еднозначен отговор, тъй като не става ясно кои са причините, довели до отказ на определени части от техническия проект. 3. Недопустими са общи разходи по т. 4, подраздел I. „Допустими разходи“ от Раздел 11 „Допустими и недопустими разходи“, извършени преди 01.01.2023 г. 4. Разрешението за строеж следва да бъде издадено в съответствие с изискванията на ЗУТ. 5. Допустимостта на заявените разходи се преценява отДФЗ на база представените от кандидата документи. Управляващият орган не може да предостави еднозначен отговор, тъй като не става ясно кои са причините, довели до отказ на определени части от проектното предложение. 6. Изискването е да има изготвен технически/работен проект, който е съгласуван с Министерство на културата. Проектите трябва да отговарят на изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти.
--	---	--

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027 за развитие на земеделието и селските райони	ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯ П.Г.7. „ЗАПАЗВАНЕ НА ДУХОВНИЯ И КУЛТУРНИЯ ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ“ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 Г. И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ – ПЪРВИ ПРИЕМ	
	Министерство на културата през 2021 г., ако по него не са правени плащания? 8. Допустимо ли е кандидатстване за финансиране с изготвен технически/работен проект, финансиран частично, на който след изпълнение на проекта е променено Разрешението за строеж на Етап 1 (финансираната част) и Етап 2 (нефинансираната част). Етапността е съгласувана и с Министерство на културата и ще се кандидатства за финансиране само на Етап 2? 9. В какъв срок се получава УРН номер и създава профил в СЕУ след подаване на Заявление за регистрация?	8. Вижте отговорите на поставените от Вас въпрос № 1, 2 и 3. 9. В Приложение № 8: Информация за попълване на заявление за подпомагане в СЕУ от условията за кандидатстване са описани стъпките за получаване на УРН и създаване на профил в СЕУ.